

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiarvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

828. An, dum in gratiæ, qua contulit Papa alicui beneficium, appositum sit
decretum de dimitendo beneficio præhabito, possit illud permutare, vel
etiam in favorem resignare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](#)

competant, respondet n. 103. id fieri dispositione juris, & ea tantisper retineri, donec & illa inter se permuteat, ut sic rursus coalescant cum suis primis, seu beneficialibus titulis; siquidem id solum ad hunc finem, & cum hoc onere concedi, ut sine specie simoniae permutatio fiat. Quodsi etiam opponas illi, hinc sequi, posse beneficium nullos fructus habens permutari cum alio beneficio fructus habente, compensatis fructibus pecunia: Admitit, id fieri posse auctoritate Papæ, non Inferioris; hinc tamen non sequi, quod propriè præbenda vendatur pecuniā; eò quod supponatur, jam jus proveatum esse à titulo legitimā auctoritate separatum, factumque temporale, & desille proprie esse præbendam, quod per Papam fieri posse, sit indubitatum. Verum, ut vides, hic etiam ex mente Lessii necesse est intervenire auctoritatem & potestatem Papæ, utpote cuius est, separare hanc ratione jus fructuum à titulo beneficii. Atque sic adhuc partes sine hac auctoritate, inter se privatā auctoritate de tali compensatione pacisci, etiā intentione separant jus proventuum à titulo ipso beneficii, sine simonia non posse. Et hinc, ut recte Chok. loc. cit. n. 4. illum permutandi modum, quo prius nudi tituli permutarentur, dein etiam jura proventuum, periculorum esse, & sapere simoniā palliatam. De cetero tamen, dum beneficia prædia quadam vel possessiones annexas habent, & haec inæquales sunt, posse prius ipsa beneficia simpliciter & liberè commutari absque ullo pacto compensandi id, in quo unum ab altero superatur, dein dictas pensiones seorsim per se posse permutari; eò quod, cum sint res temporales, tuò detur quid, ac recipiatur, quo compensetur id, quod abundat in altero, tradit Azor p. 2. l. 7. c. 29. q. 17. juxta c. ad questiones. derer. permut.

4. Respondeo ad secundum tertio: Cūm dubium non sit, posse Papam separare dictum jus proventuum à titulo, adeoque posse illum inæqualitatem illam pecuniā, vel alia re temporali, vel maximè autē constitutā pensione supplere. Chok. loc. cit. nu. 5. Argumento cap. ad questiones. de rer. permut. ubi Clemens III. approbat permutacionem duarum Ecclesiistarum Parochialium, compensato excessu opulentioris pecuniā, fieri poterat illis permutatio cum dicta compensatione, etiam partibus de hoc inter se pacientibus, non secus, ac alia resignatio in favorem reservata pensione, si super hoc dein rogetus consensus & Auctoritas Papæ. Verum utrum hoc fieri quoque possit coram Ordinario, & is in hac causa coequandi fructus beneficiorum permutatorum imponere possit pensionem duraturam ad vitam ejus, cui reservatur, aut aliud tempore quicquam, non convenit inter AA. de pensione ex hac causa imposita. Affirmant Ventrigl. 10. 2. annot. 4. §. 2. n. 31. citans Gonz. gl. 14. n. 38. Gig. de pens. q. 6. nu. 2. Valenr. 10. 3. 2. Secunda. d. 6. q. 16. p. 3. Cajet. 2. 2. q. 100. 4. 4. Delphin. de jurep. l. 3. q. 18. num. 161. citati à Garc. p. 1. c. 5. n. 344. Chok. loc. cit. n. 14. citato Wamel. 10. 1. conf. 264. n. 1. & alii cum Nav. conf. 3. de simon. nu. 4. Negant Ugolin. de simon. Tab. 1. c. 27. §. 1. n. 3. Corrad. in respons. casuum. q. 42. in addit. pag. 8. Cechus. Philarch. citati à Garcia. n. 345. cum quibus ipse sentire videretur, & ita tener Azor loc. cit. q. 16. & nos tenuimus suprà, ubi, an & qualiter Episcopus reservare possit pensionem ex hac causa, quæ vide. De cetero hanc inæqualitatem beneficiorum permutandorum compensari potius

posse per constitutionem pensionis, quām per numerationem pecunia præsentis semel intervenientis; vel etiam, quod idem est, per prælationem alterius rei spiritualis, censer Chok. cit. q. 2. n. 16. ex Boëtio Epon, in c. cūm olim, de rer. permut. num. 102. eò quod compensatio talis de fructibus & conventionibus ipsius beneficii de promenda, naturam beneficij spiritualem quadam tenet, dum vel sic non tam temporale quid pro beneficio pinguiore, quām spirituale, aut spirituali annexum, saltem dependenter aut consequenter (quale quid est talis penitus) vicissim rependatur. Verum quid de spiritualitate pensionis sentiendum, fuisse examinationum est supra.

Quæstio 828. *An, dum in gratia, qua constulit Papa alicuius beneficium, appositum est decretum de dimittendo beneficio præbabo, possit illud permutare, vel etiam in favorem resignare?*

R^Espondeo negativè. Garc. p. 11. c. 5. nu. 8. & Rex eo Chok. de permut. p. 3. c. 18. citans pro hoc plures decisi. Rora. Unde is, cui decretum hujusmodi posicium est, neque post, neque ante possessionem secundi poterit resignare conditionaliter, seu ex causa permutationis, non facta mentione dicti decreti, alia resignatio erit subrepentia, & nulla à principio. Garc. n. 61. Chok. loc. cit. non tamen simoniaca, ut idem ex Farinac. conf. 75. nu. 1. & 17. Multoque igitur minus poterit resignare permutationis gratiā coram Ordinario. Quodsi fecerit, lapsō termino concessio ad dimittendum, vacabit utrumque, seu secundum hoc beneficium, & præhabitum ad dispositionem solius Papa vi dicti decreti. Garc. n. 62. Chok. loc. cit. Et quamvis interim ad dictum terminum usque valuerit resignatio, seu permutation facta coram Ordinario, habitā tamen possessione, & adveniente illo termino dimittendi, irrita censebitur. Garc. Chok. ll. cit. qui tamen addunt, moriente illo, vel matrimonio contrahente ante adventum dicti termini, non intraturum decretum illud in beneficiis sic vacantiibus, nec fore illa reservata, ex quo vacarunt ante adventum illius termini & conditionis, nec itam censemus resignationem, seu permutationem. Vide de his plura suprà, ubi, an obtento secundo incompatibili prius habitum resignari possit ad favorem.

Quæstio 829. *An, & qualiter beneficia excepta in diversis diœcesis permutari possint?*

R^Espondeo ad primum: Permutari ea posse, ut supponunt AA. Azor. p. 2. l. 7. c. 29. q. 8. Tond. q. benef. p. 2. c. 4. §. 8. n. 11. Ventrigl. loc. cit. n. 22. Chok. de permut. p. 1. c. 14. Garc. loc. cit. num. 65.

2. Respondeo ad secundum: Requiri ad hanc permutationem utriusque Episcopi, ad quos alia beneficia, seu receptione resignationis corundem spectat, consensus & auctoritas. Tond. Azor. Ventrigl. ll. cit. Putat autem Chok. loc. cit. ex Gamb. ad c. unic. derer. permut. in c. num. 134. tutius esse, Episcopum unius permutare cupientium vices suas alteri committere, ut in instanti per ipsum tota expediatur permutation; quām ut ex intervallo perficiatur, dum nimisrum quisque permutantium resignat in manus sui Episcopi beneficium suum, quod